

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 4 decembrie 2020

Domnului Robert-Marius CAZANCIUC
Vicepreședinte al Senatului

În temeiul articolului 77 alineatul (2) din Constituția României, republicată,
formulez următoarea

CERERE DE REEXAMINARE **asupra**

**Legii privind exonerarea clienților băncilor de economisire și creditare în
domeniul locativ de la rambursarea unor sume reprezentând primă de stat și
acesorii**

L148 | 2020

Legea privind exonerarea clienților băncilor de economisire și creditare în domeniul locativ de la rambursarea unor sume reprezentând primă de stat și accesorii are ca obiect de reglementare exonerarea clienților băncilor de economisire și creditare în domeniul locativ de la rambursarea către Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației a sumelor reprezentând prima de stat datorate ca urmare a constatărilor Curții de Conturi prin deciziile emise în anul 2015, precum și a accesoriilor aferente. Totodată, legea exonerează de la plată și impozitul pe venit, contribuțiile sociale și obligațiile fiscale accesorii sumelor prevăzute la alin. (1), consecință a constatării Curții de Conturi. Impozitul pe venit, contribuțiile sociale și alte sume derivând din obligații fiscale accesorii sumelor prevăzute la alin. (1) încasate până la data intrării în vigoare a legii nu se restituie.

Însă, prin raportare la obiectul de reglementare și la conținutul normativ al legii, considerăm că legea transmisă la promulgare trebuie să fie reanalizată de Parlament, astfel încât intervențiile legislative să fie clare și previzibile, în acord atât cu regulile și principiile constituționale, cât și cu și jurisprudența instanței

constituționale. Din această perspectivă, considerăm că pentru o stabilire cât mai clară a sferei de reglementare a legii și pentru asigurarea clarității și previzibilității normei este necesară clarificarea sintagmei „deciziile emise în anul 2015” din cuprinsul art. 1 din lege. O astfel de soluție legislativă trebuie să se întemeieze pe criterii obiective și raționale, astfel încât să fie prevăzute în mod clar atât sfera beneficiarilor săi, cât și cea a autorităților cărora le revine aplicarea deciziilor vizate de legiuitor.

De asemenea, apreciem necesară reexaminarea dispozițiilor art. 2 din lege, potrivit căroră: „Se confirmă în mod expres că dispozițiile legale, aplicabile clienților parte la contractele de economisire creditare încheiate înainte de modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006, cu modificările și completările ulterioare prin Legea nr. 164/2018 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului cu privire la dreptul la prima de stat trebuie interpretate în sensul că: a) orice persoană fizică, indiferent de vârstă, poate încheia contracte de economisire-creditare cu una sau mai multe bănci de economisire și creditare în domeniul locativ și poate beneficia de prima de stat dacă îndeplinește celelalte condiții expres prevăzute de lege în ceea ce privește acordarea acesteia; și b) clienții care au încheiat un contract de economisire-creditare cu o durată de peste 5 ani, pot beneficia de prima de stat fără a fi necesară justificarea utilizării în scop locativ dacă până la împlinirea duratei minime de economisire nu au existat retrageri totale sau parțiale din soldul economisit”.

Aparent, dispozițiile art. 2 din lege sunt redactate sub forma unei norme interpretative. Referitor la aceste tipuri de norme, legiuitorul are - potrivit jurisprudenței Curții Constituționale - îndrituirea constituțională de a adopta acte normative de interpretare, respectiv legi care să nu aducă însă elemente novatoare față de legea interpretată (Decizia nr. 619/2016). Astfel, prin jurisprudența sa, Curtea a reținut că legea interpretativă este „(...) un act legislativ care este adoptat fie pentru a explicita o lege interpretabilă/neclară, imprecisă, lipsită de previzibilitate în sensul precizării/deslușirii voinței legiuitorului, fie pentru a pune capăt interpretării constante pe care autoritățile administrative sau judiciare o dau unei legi, în contradicție cu intenția și cu scopul în care legiuitorul adoptase legea, ipoteză în care se poate ajunge la încetarea sau modificarea unei practici administrative sau judiciare, inclusiv a efectelor deciziei pronunțate pentru unificarea practicii judiciare sau pentru dezlegarea unor probleme de drept” (Decizia Curții Constituționale nr. 61/2017, par. 36).

În același timp, potrivit art. 69 alin. (2) din Legea nr. 24/2000: „(2) Interpretarea legală intervenită potrivit alin. (1) poate confirma sau, după caz,

infirma ori modifica interpretările judiciare, arbitrale sau administrative, adoptate până la acea dată, cu respectarea drepturilor câștigate”.

Așadar, potrivit jurisprudenței constituționale, „legea interpretativă este un procedeu care trebuie utilizat cu mare precauție, adoptarea ei fiind, prin ea însăși, o măsură care denotă un caracter excepțional al unui atare act normativ”, iar „efectele pe care legea interpretativă le produce sunt pentru viitor, trebuind a fi făcută distincția între *facta praeterita*, *pendentia și futura*, numai în acest fel putându-se adapta conceptul de lege interpretativă în sistemul nostru constituțional de după 1991” (Decizia Curții Constituționale nr. 61/2017, par. 36).

În condițiile în care chiar în expunerea de motive se face referire la decizii definitive ale Înaltei Curți de Casație și Justiție care au stabilit legalitatea unor acte ale Curții de Conturi prin care s-au constatat prejudicii aduse bugetului de stat și în condițiile unor alte litigii aflate pe rolul instanțelor de judecată, apreciem că modalitatea de formulare a dispozițiilor art. 2 nu numai că ar putea fi de natură să confere normei un caracter retroactiv, ci ar putea, totodată, să interfereze cu rolul instanțelor de judecată, aspecte ce pun în discuție deopotrivă principiul separației puterilor în stat, cel al statului de drept ori rolul instanțelor, precum și cel al securității raporturilor juridice.

În plus, apreciem că sintagma „orice persoană fizică, indiferent de vârstă poate încheia contracte de economisire - creditare” din cuprinsul art. 2 din lege trebuie să fie corelată și cu dispozițiile art. 37 - 48 din Codul civil referitoare la capacitatea de exercițiu. Astfel, în condițiile în care dispozițiile art. 2 lit. a) din lege nu conțin o trimitere expresă la normele generale din materia capacității de exercițiu prevăzute de art. 37-48 Cod civil, acestea par să instituie - cel puțin pentru contractele de economisire-creditare - o excepție de la regula potrivit căreia minorii ce nu au împlinit vârsta de 14 ani, nu au capacitate de exercițiu, precum și aceea conform căreia minorii cu capacitate de exercițiu restrânsă încheie actele juridice cu încuviințarea părinților sau, după caz, a tutorelui, iar în cazurile prevăzute de lege, și cu autorizarea instanței de tutelă.

În absența unor clarificări și a unor distincții între situațiile juridice realizate în întregime înainte de intrarea în vigoare a legii noi, precum și efectele produse de acestea înainte de acest moment (*facta praeterita*), situațiile juridice în curs de formare, modificare sau stingere la data intrării ei în vigoare (*facta pendentia*) și situațiile juridice care se vor naște, modifica sau stinge după intrarea în vigoare a legii noi, precum și efectele viitoare ale situațiilor juridice trecute (*facta futura*), considerăm că natura juridică și efectele dispozițiilor art. 2 sunt neclare.

Alăturarea unui articol interpretativ - cu valențe retroactive - unei norme care reglementează o măsură de exonerare a clienților băncilor de economisire și creditare în domeniul locativ de la rambursarea unor sume reprezentând prime de stat și accesoriile aferente reprezintă un procedeu legislativ atipic și din perspectiva unității obiectului de reglementare, cu atât mai mult cu cât jurisprudența Curții Constituționale referitoare la normele interpretative vizează atât limitele, cât și necesitatea unei prudențe în adoptarea unor astfel de dispoziții.

Față de argumentele expuse mai sus și având în vedere competența legislativă exclusivă a Parlamentului, în calitate de organ reprezentativ suprem al poporului român și de unică autoritate legiuitoare a țării, vă solicităm reexaminarea **Legii privind exonerarea clienților băncilor de economisire și creditare în domeniul locativ de la rambursarea unor sume reprezentând primă de stat și accesorii.**

~~“PREȘEDINȚELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS~~